

2, 428

STANDARDIZACIJA

Bilten

JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

1

Izdavač:
JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU
Beograd, Cara Uroša 54

Odgovorni urednik
Slavoljub Vitorović, dipl. inž.

Urednik za štampu: Dobrinka Čonkin

STANDARDIZACIJA

BEOGRAD

BROJ 1

JANUAR — 1969.

BILTEN JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

STRANA 1 — 18

ZASJEDANJE TEHNIČKOG KOMITETA ISO/TC 45 GUMA

SADRŽAJ

	<i>Strana</i>
Zasjedanje Tehničkog komiteta ISO/TC 45 — Guma	3
Predlozi standarda	
Navoj za vijke za lim	7
Opruge za železnička vozila. Pužaste opruge. Tehnički uslovi za izradu i isporuku	8
Anotacije predloga standarda	
— za opruge železničkih vozila	11
— iz oblasti pomoćnih materijala za izradu obuće	11
— iz oblasti ambalaže od plastičnih masa	11
— iz oblasti bazne hemijske industrije i veštačkih đubriva	11
— iz oblasti kablova za telekomunikacije	12
— iz oblasti mašina i uređaja za pripremu vlakana, pređenje, tkanje i doradu	12
Izmena u jugoslovenskom standardu JUS M.B1.124	12
Međunarodna standardizacija — Primljena dokumentacija	13
Objavljeni jugoslovenski standardi	16

ZASJEDANJE TEHNIČKOG KOMITETA ISO/TC 45 GUMA

Tehnički komitet za gumu Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO/TC 45 održao je svoje XVI zasjedanje u Londonu u vremenu od 21—28. IX 1968. Na zasjedanju su učestvovali delegati iz 19 zemalja. Od zemalja, aktivnih članica ISO/TC 45 prisustvovali su delegati: Austrije (1), Brazilije (1), Kanade (1), Cejlona (1), Čehoslovačke (4), Francuske (23), Savezne Republike Njemačke (13), Mađarske (1), Irana (2), Italije (18), Nizozemske (10), Poljske (2), Španije (3), Švedske (12), Švajcarske (3), Engleske (40), i SAD (16), a od posmatrača predstavnici Jugoslavije (2). Brojke u zagradi označuju broj delegata dotične zemlje.

Takođe su bili prisutni posmatrači:

- Međunarodnog instituta proizvođača sintetičkog kaučuka i
- Međunarodnog biroa za istraživanje i razvoj prirodnog kaučuka.

Održane su plenarne sjednice, sastanci šefova delegacija i sastanci 12 radnih grupa.

Na ovim sastancima razmatrane su metode ispitivanja lateksa, svih vrsta sirovog kaučuka i vulkanizirane gume, te niza proizvoda kao što su cevi, gumena obuća, gumirani tekstil, pjenasta guma itd.

Na sastancima radnih grupa izvršeno je sledeće:

Radna grupa A — Hemijska ispitivanja

Usvojila je sledeće dokumente i ovi će se razaslati zemljama članicama na razmatranje i usvajanje.

Kao nacrti predloga preporuke:

- Dok. 629 Podgrupe za identifikaciju polimera: — Metode identifikacije elastomera u vulkanizatima koji sadržavaju samo jedan elastomer,
- Dok. ISO/TC 45/WG-A N 146 — Određivanje vezanog stirena u stirenbutadien kopolimerima.

Kao predlozi preporuka:

- DP br. 1375 — Određivanje pepela u sirovom SBR — kaučuku,
- DP br. 1377 — Određivanje isparljivih materija u sirovom SBR — kaučuku.
- DP br. 1373 — Određivanje organske kiseline u sirovom SBR — kaučuku,
- DR br. 1371 — Određivanje sapuna u sirovom SBR — kaučuku.

Kao prerađen i dopunjen predlog ponovo će cirkulisati

- DR br. 1397 — Određivanje mangana u smjesama na bazi prirodnog i sintetskog kaučuka.

Usvojen je sledeći predlog preporuke i predložiće se ISO Savetu na usvajanje kao preporuka:

- DR br. 1396 — Određivanje bakra u smjesama na bazi prirodnog i sintetskog kaučuka.

U okviru ove radne grupe podneli su izveštaj o svojim dosadašnjim radovima podgrupa za identifikaciju i određivanje antioksidansa i podgrupa za identifikaciju polimera.

Radna grupa B — Lateks

Ova radna grupa usvojila je sledeća dokumenta koji će se razaslati zemljama-članicama na usvajanje:

Kao nacrt preporuke:

- Dok. ISO/TC 45/WG-BN 87 — Dobijanje čvrstog polimera iz butadien kopolimera i kopolimera lateksa.

Kao predlozi preporuka:

- Drugi DR br. 1409 — Površinska napetost kaučukovih lateksa,
- DP br. 1352 — Specifikacije centrifugiranog lateksa prirodnog kaučuka,
- DP br. 1358 — Sadržaj taloga u lateksu prirodnog kaučuka,
- DP br. 1395 — Određivanje isparljivog i nezasićenog stirena u SBR — lateksu,
- Dok ISO/TC 45/WG-BN 86 — Mehanička stabilnost lateksa sintetskog kaučuka pri velikim brzinama.

Radna grupa C — Nevulkanizovani kaučuk i čađ

Ova radna grupa, po obimu najveća, donela je u svojim podgrupama sledeće odluke:

Podgrupa za prirodni kaučuk

usvojila je:

Kao nacrt preporuke:

- Dok. br. 15 — Uzorkovanje sirovog prirodnog kaučuka,
- DP 1379 — PRI indeks za sirovi prirodni kaučuk. U vezi sa ovim dok. izvršiće se prethodno nove međulaboratorijske probe u kojima će učestvovati više laboratorija.

Kao predlog preporuke:

- DP br. 1381 — Brzo ispitivanje plastičnosti sirovog prirodnog kaučuka i nevulkanizovanih smjesa.

Podgrupa za sintetski kaučuk

Usvojeni su kao nacrti predloga:

- Dok. br. 14 — Formula i metoda ispitivanja stiren-butadien kaučuka,
- Dok. br. 17 — Formula i metoda ispitivanja pliiizopren kaučuka,
- Dok. br. 19 — Ispitivanje sirovog izobutilen — izopren (butil) kaučuka (ovaj dokument će se podvrći ponovnom razmatranju i dopuniti pa će biti razaslat članovima na razmatranje).

Usvojen je kao predlog preporuke:

- DP dok. 1361 — Formula i metode ispitivanja polibutadienkaučuka.

Podgrupa za čađ

Ova podgrupa usvojila je sledeće dokumente koji će cirkulisati kao nacrti predloga:

- Dok. br. 4 — Određivanje prašine čađi u obliku zrna, isporučene u velikim rezervoarima ili posudama
- Dok. br. 5 — Određivanje ostatka na situ čađi za gumu,
- DR br. 1306 — Nasipna masa čađi u obliku zrna, izdaće se kao drugi nacrt,
- DR br. 1310 — Uzimanje uzoraka čađi isporučene u vrećama.

Usvojeni su sledeći predlozi preporuka:

- DR br. 1303 — Uzorkovanje čađi isporučene u rezervoarima ili posudama,
- DR br. 1305 — Određivanje ukupnog sumpora u čađi,
- DR br. 1308 — Određivanje pepela u čađi,
- DR br. 1309 — Određivanje gubitka čađi na toploti.

Pošto se pokazalo da je svrsishodno ispitivanje čađi u smešama sa SBR dogovoreno je da se obrazuje nova podgrupa koja bi se bavila metodama sa kurometrom pod rukovodstvom M. Westlinninga.

Radna grupa D — Fizikalne osobine

Ova radna grupa usvojila je sledeće dokumente:

Kao nacrt preporuke:

- Dok ISO/TC 45/WG-D N 80 A, 97 i 108 — Određivanje veze gume na tekstil.

Kao predloge preporuka:

- DP br. 1363 — Vreme između vulkanizacije i ispitivanja gume,
- DP br. 1367 — Određivanje modula gume vezane na metal smicanjem.

Po pitanju DP br. 1365 — Standardne debljine uzoraka za ispitivanje — odlučeno je da se ovaj dokument preda na dalji postupak radne grupe.

Donet je zaključak da se da predlog ISO Savetu da usvoji kao preporuku ISO-a predlog preporuke ISO br. 1204 — Određivanje sile athezije vulkanizata na tekstilu.

Osim toga, u okviru ove radne grupe osnovana je podgrupa za ispitivanje uzoraka manjih dimenzija od dosadašnjih standardnih.

Radna grupa — E Viskoelastične osobine

Ova radna grupa usvojila je sledeća dokumenta kao nacrt predloga:

- Dok. ISO/TC 45/WG-E N 89 — Određivanje trajne deformacije pri sabijanju stalnim pritiskom,
- Dok. ISO/TC 45/WG-E N 125 — Dinamička ispitivanja elastomera,
- Dok. ISO/TC 45/WG-E N 136 — Revizija predloga ISO preporuke broj 619 — Metoda određivanja trajne deformacije vulkanizata pri konstantnom sabijanju na običnoj i visokoj temperaturi.

Radna grupa F — Ispitivanje razgradnje gume

Ova radna grupa donela je samo jednu rezoluciju i to da Sekretarijat ISO/TC 45 preduzme korake za stavljanje van snage preporuke ISO/R-33. Ova preporuka se odnosi na ispitivanje otpornosti protiv habanja vulkanizata na bazi prirodnog i sintetskog kaučuka po metodi Dupont.

Nastavlja se dalje sa međulaboratorijskim ispitivanjima uticaja ozona, dinamički i statički, kao i promjene boje vulkanizata pri uticaju svetla ksenon lampe.

Radna grupa G — Električna ispitivanja i ispitivanja ebonita

Radna grupa G donela je odluku da se prerade i dopune i kao nacrti predloga dostave zemljama članicama na razmatranje sledeći dokumenti:

- DR br. 988 — Određivanje tvrdoće plastičnih masa pomoću durometra prilagođenog za gumu,
- Dok. ISO/TC 61 N 1193 — Određivanje tvrdoće plastičnih masa utiskivanjem kugle prilagođenom za ebonit, a sledeći dokumenti su usvojeni kao predlozi preporuka:
- DP br. 1412 — Određivanje električnog otpora gume za izolaciju,
- DP br. 1368, prvi deo — Određivanje električnog otpora antistatičke i provodljive gume,
- DP br. 1368, drugi deo — Određivanje električnog otpora antistatičke i provodljive gume u bolničke svrhe,
- DP br. 1368, treći deo — Određivanje električnog otpora antistatičke i provodljive gume za industrijske svrhe.
- DP br. 1414 — Određivanje temperature savijanja ebonita pod opterećenjem.

Radna grupa H — Savitljivi ćelijasti materijali

Ova radna grupa donela je zaključak da Tehnički komiteti ISO/TC 45 i ISO/TC 61 (Plastične mase) zajednički izrade predlog za određivanje prividne gustoće. Ako Tehnički komitet TC/61 ne prihvati ovaj zaključak, Tehnički komitet TC/45 će proslediti dokumenat kao predlog ISO-preporuke.

Zatim su usvojeni sledeći dokumenti koji će posle dopune cirkulisati kao nacrti predloga:

- Dok. ISO/TC 45/WG-H N 88 — Ubrzano starenje,
- Dok. ISO/TC 54/WG-H N 84 i br. 89 — Dinamičko ispitivanje zamora.

Dokumenat ISO/TC 45/WG-H N 92 — Određivanje trajne deformacije sabijanjem tankog materijala — uključuje se u postojeći dokument WG-H N 81 — Merenje ostatka sabijanjem, koji je u fazi izrade predloga ISO — preporuke.

Radna grupa K — Gumena creva

Usvojeni su sledeći predlozi preporuka koji će se podneti ISO Savetu na usvajanje kao ISO preporuke i to:

- DR br. 1307 — Creva. Veličina unutrašnjeg prečnika, pritisci, ispitivanja i tolerancije dužina,
- DR br. 1401 — Gumena creva za poljoprivredne prskalice za opštu namenu,
- DR br. 1402 — Hidrostatičko ispitivanje gumenih creva,
- DR br. 1403 — Gumena creva za vodu za opštu namenu,
- DR br. 1404 — Creva za vazduh za niže pritiske.

Po pitanju DR br. 1436 — Žicom armirana gumena creva za hidrauliku — odlučeno je da se ova predlog preporuke temeljno revidira i da cirkuliše kao drugi predlog ISO — preporuke.

Radna grupa L — Terminologija

Ova radna grupa diskutovala je o francuskom predlogu dok. br. 55 — Nomenklatura makromolekularnih materija, bilo plastičnih masa bilo gume. Zaključeno je da ovaj dokumenat ne utiče na dalji postupak predloga ISO preporuke DR br. 1629 — Nomenklatura elastomera i njihovih lateksa.

Osim toga, doneta je odluka da se predloži Sekretarijatu da ispita mogućnost osnivanja mešovite radne grupe od predstavnika Tehničkih komiteta ISO/TC 38, 75 i 61, sa zadatkom izrade zajedničke nomenklature.

Razmatran je dokumenat br. 56 — zajednički izveštaj TC/45 WG-L i Međunarodnog saveta za carine, od koga je najveći deo definicija usvojen.

17 novih definicija predloženo je na nacrt predloga.

Radna grupa M — Razni proizvodi

U okviru rada ove radne grupe odlučeno je da se sledeći predlozi preporuka podnesu ISO Savetu na usvajanje:

- DR br. 1419 — Ubrzano starenje i ispitivanje gumom ili plastičnom masom presvučenog tekstila,
- DR br. 1420 — Određivanje nepropustljivosti vode gumom ili plastičnom masom presvučene tkanine,

— DR br. 1421 — Određivanje raskidne jačine i istezanja pri kidanju, gumom ili plastičnom masom presvučene tkanine,

— DR br. 1398 — Gumeni zaptivni prstenovi za spojnice azbestcementnih cevi za vodu.

Predlog preporuke DR br. 1398 usvojen je sa 3 protivglasa. SAD, Francuska i Nizozemska nisu se saglasile zbog smanjenja vremena starenja sa 240 na 168 sati.

Sledeći dokumenti su usvojeni i cirkulisaće kao nacrti preporuka:

— Dok. ISO/TC 45/WG-M N 98 — Otpornost na savijanje, gumom ili plastičnom masom presvučenog tekstila,

— Dok. ISO/TC 45/WG-M N 109 — Tolerancije za gumene proizvode, tvrdu gumu i ebonit,

— Predlog nacrti osnovan na reviziji dok. ISO/TC 45/WG-M N 103 — B.S.I. Metode ispitivanja gumene niti.

Odlučeno je da se pripremi nova redakcija svih dokumenata koji se odnose na statičko i dinamičko ispitivanje daljeg cepanja gumom ili plastičnom masom presvučenog tekstila.

Radna grupa N — Gumena obuća

Usvojeni su sledeći nacrti koji će cirkulisati kao predlozi preporuka:

— DP br. 1383 — Industrijske gumene čizme sa postavom,

— DP br. 1389 — Ulju otporne industrijske gumene čizme,

— DP br. 1387 — Provodljiva gumena obuća.

Kao drugi nacrti će ponovo cirkulisati sledeći dopunjeni dokumenti:

— DP br. 1391 — Industrijske gumene čizme za upotrebu na niskim temperaturama,

— DP br. 1385 — Antistatična gumena obuća.

Sastanci šefova delegacija

Na sastancima šefova delegacija diskutovano je i doneti su zaključci po sledećim temama:

— Donet je novi pravilnik rada radnih grupa.

— Doneta je lista standardnih temperatura za ispitivanje dodavanjem još nekih temperatura (-75°C , 0°C , $+40^{\circ}\text{C}$ i $+85^{\circ}\text{C}$) predloženoj Rezoluciji br. 252. Članovi TC/45 upotrebit će ove temperature u svojim standardima. U praksi dokazana lista standardnih temperatura u TC/45 biće zatim dostavljena TC/125.

— Izvršit će se promjena u rukovodstvu radnih grupa A, B, C, E, L i M posle ovog i sastanka u 1969. god.

— Za sledeće sastanke ISO TC/45 prihvatio je poziv niže navedenih zemalja:

God. 1969 — Nizozemska (početak vjerovatno 4.10.1969)

„ 1970 — Poljska (poslednja nedelja septembra)

„ 1971 — SAD (Philadelphia)

„ 1972 — Zap. Njemačka

„ 1973 — Francuska

— Pored već ustanovljene veze sa Tehničkim komitetom ISO/TC 61 — Plastične mase, date su sugestije za saradnju sa Vazduhoplovstvom ISO/TC 20, ISO/TC 22 »Automobili« i ISO/TC 73/SC2 »Etiketiranje u cilju davanja podataka o proizvodu«.

Radna grupa K održava veze sa ISO/TC 23 »Poljoprivredne mašine« i ISO/TC 44 »Varenje«. Delegat Francuske predložio je i suradnju sa ISO/TC 38 »Tekstil«.

— Posredstvom SAD preporučeni su ISO/TC 45 dokumenti Panameričkom komitetu za standardizaciju COPAC C/18 sa sjedištem u Braziliji.

— Skrenuta je pažnja na djelatnost ACMAR-a na polju astronautike. Preduzeti su koraci da se ostvari veza i sa tom organizacijom.

— U pogledu upotrebe jedinica SI usvojena je sledeća rezolucija:

»Tehnički komitet ISO/TC 45 će primjenjivati jedinice SI i preporučene decimalne umnoške i podeljke prema ISO/DR 1557 — Pravila za upotrebu jedinica Međunarodnog sistema jedinica i izbor decimalnih umnožaka i podeljaka jedinica SI, u svim nacrtima predloga i predlozima preporuka u svojoj nadležnosti. Konvencionalne CGS jedinice mogu se priključiti ako se želi«.

Po broju učesnika i obilju tema u radnim grupama (12 radnih grupa) pored sjednica šefova delegacija i plenarnih sastanaka, skup u Londonu može se smatrati veoma uspjelom manifestacijom.

Smatramo da na ovakvom skupu treba da sudjeluju delegacije sa najmanje 5 članova, svakako sa priličnim znanjem engleskog ili francuskog jezika (službeni jezici), jer jedan do dva čovjeka ne mogu stići da učestvuju u radu svih radnih grupa zbog istovremenih zasjedanja najmanje 4 radne grupe.

Ovakvi sastanci su povoljna prilika za upoznavanje sa najboljim predstavnicima naše grane.

Sastanci Tehničkog komiteta ISO/TC 45 po ozbiljnosti toka diskusija i visokog stručnog nivoa učesnika zaslužuju punu pažnju; smatramo da je od vrlo velike važnosti dalje učešće naših predstavnika, što će pored osnovne potrebe za učešćem doprineti održavanju međunarodnih kontakata i stručne suradnje.

Predlog standarda
br. 8133

NAVOJ ZA VIJKE ZA LIM

J U S
M. B0. 100
1969.

Tapping screw thread

Krajnji rok za dostavljanje primedbi 1. maj 1969.

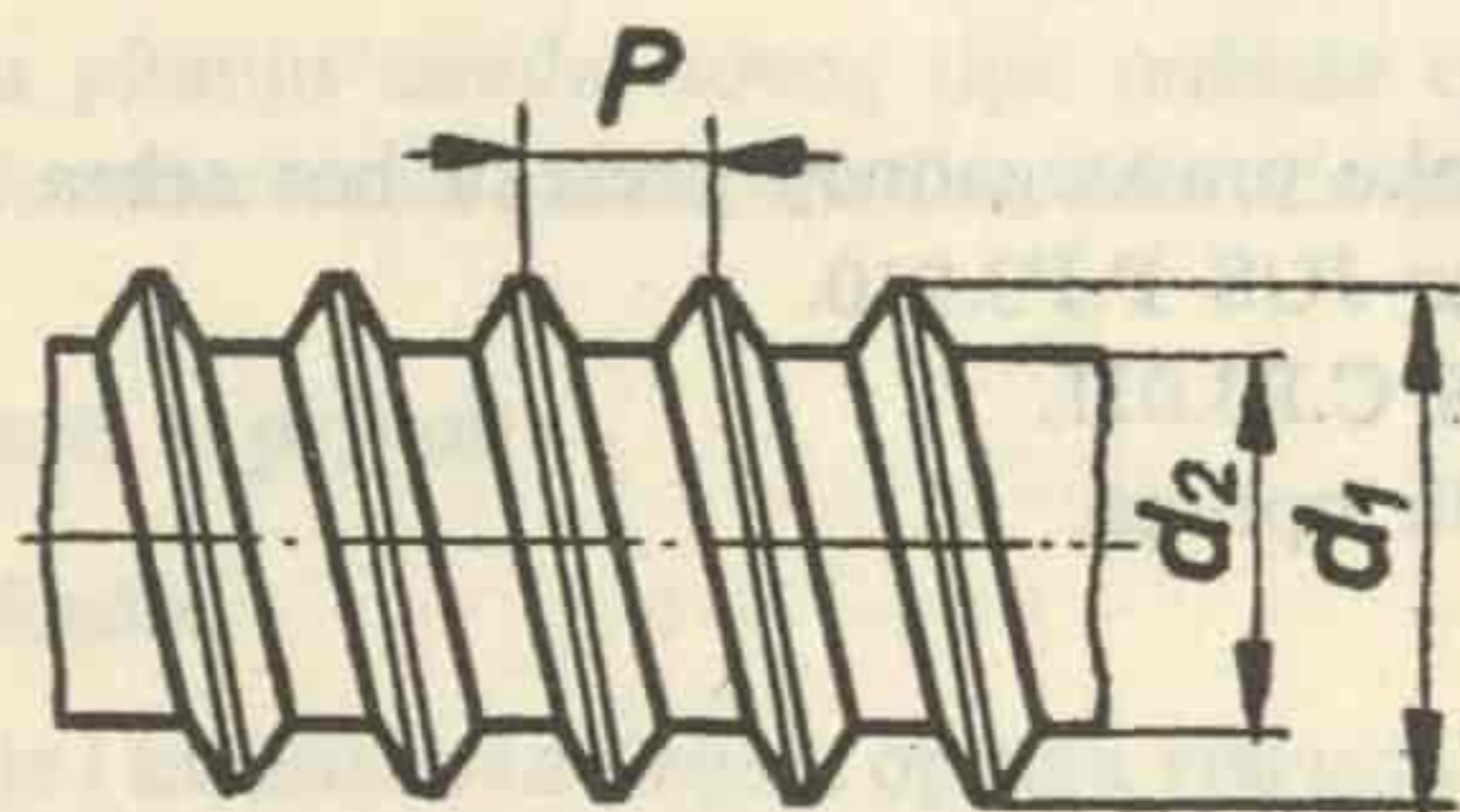
Ovaj standard nastao je revizijom standarda JUS M.B0.100 iz 1957. god. Standard je usklađen sa predlogom preporuke ISO br. 1478 od oktobra 1967. god., s tim što su tolerancije za d_1 i d_2 uzete prema DIN-u.

1 Predmet standarda

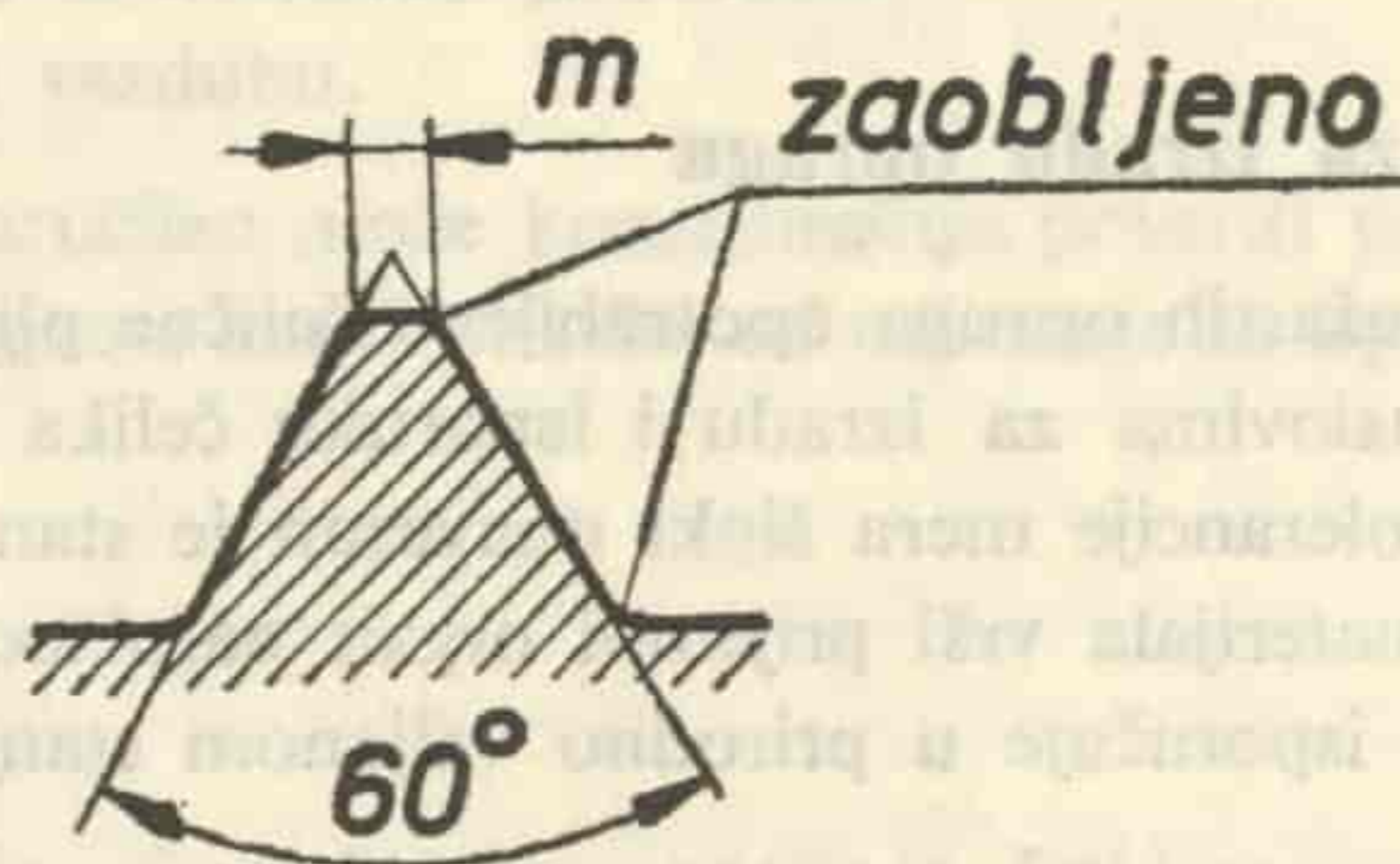
Ovaj standard propisuje oblik i mere navoja za vijke za lim.

2 Oblik

Oblik navoja po ovom standardu mora da odgovara slici 1, a profil slici 2.

Slika 1

Slika 2

3 Mere

Nazivne mere navoja i dozvoljena odstupanja za mere d_1 i d_2 po ISO-sistemu tolerancija, date su u tabeli. Ispod vrednosti nazivnog prečnika navoja d , u tabeli je navedena i brojana oznaka navoja po ISO-klasifikaciji.

Mere u mm

Nazivni prečnik d	(1,5)	(1,9)	2,2	(2,6)	2,9	(3,3)	3,5	(3,9)	4,2	4,8	(5,5)	6,3	(8)
Broj prema ISO	(0)	(1)	2	(3)	4	(5)	6	(7)	8	10	(12)	14	(16)
d_1 h13	1,52	1,9	2,24	2,57	2,9	3,3	3,53	3,91	4,22	4,8	5,46	6,25	8
d_2 h12	0,91	1,24	1,63	1,9	2,18	2,39	2,64	2,92	3,1	3,58	4,17	4,88	6,2
P	0,53	0,61	0,79	0,91	1,07	1,27	1,27	1,34	1,41	1,59	1,8	1,8	2,12
m	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,15	0,15	0,15	0,15

Navoje čiji su nazivni prečnici dati u zagradi treba izbegavati.

4 Označavanje

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji i u porudžbinama, navoji po ovom standardu označavaju se oznakom:

Navoj za lim d JUS M.B0.100

gde je d nazivni prečnik navoja.

Primer: Navoj za lim nazivnog prečnika $d=3,5$ mm, označava se:

Navoj za lim 3,5 JUS M.B0.100

Predlog revizije standarda
br. 8134

Opruge za železnička vozila
PUŽASTE OPRUGE
Tehnički uslovi za izradu i isporuku

J U S
P. F3. 210
1969.

Volute springs for railway vehicles. Technical requirements for manufacture and delivery

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. maj 1969.

Ovaj standard je izmenjeno i dopunjeno izdanje standarda JUS P.F3.210 izdatog 1956. god., a usklađen je sa odbredbama dokumenata Code UIC 823-3, izdanje od 1.1.1966, kao i UIC 820-4, izdanje od 1.1.1966, koje je izdala Međunarodna unija železnica (Union Internationale des Chemins de Fer — UIC).

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje tehničke uslove za izradu i isporuku pužastih opruga, koje se upotrebljavaju na železničkim vozilima u javnom saobraćaju kao noseće, odbojničke i vučne opruge, a primenjuju se i na povratne opruge obrtnih postolja.

Standard će se primeniti i na pužaste opruge za vozila koja ne služe javnom saobraćaju, ako to korisnik takvih vozila zahteva.

2 Materijal za izradu opruga

Za izradu pužastih opruga upotrebljene čelične pljosnate šipke pravougaonog preseka bez rebra moraju odgovarati tehničkim uslovima za izradu i isporuku čelika za opruge JUS P.F3.910.

Za mere i tolerancije mera šipki obavezan je standard JUS C.B3.031.

Ispitivanje materijala vrši prijemni organ naručioca pužastih opruga.

Materijal se isporučuje u prirodno valjanom stanju.

3 Oblik i mere opruga

Oblik i mere pužastih opruga, kao i tolerancije, propisani su u standardu za oblik i mere JUS P.F3.220, ili u crtežima navedenim u narudžbini, i moraju biti strogo poštovani.

U nedostatku podataka u dokumentaciji moraju biti održane sledeće tolerancije:

— za visinu opruge: $+4\%$
 -2%

— ugao između osnovica: $\leq 2\%$

— razmak između naspram-
nih površina pojedinih

namotaja: $\pm 0,5$ mm

Visina opruge meri se pošto se opruga podvrgne pritisku pod uslovima navedenim u tač. 6.42.

4 Spoljni izgled opruga

Površina lista, koji se namotava u oprugu, mora biti glatka, bez ogorina.

Opruge ne smeju imati nikakve naprsline, ljuspe, grebene, udubine, prevaljanih mesta ili drugih grešaka, koje bi mogle štetno uticati na njihovu upotrebljivost.

Opruge se ne smeju toliko izvitoperiti prilikom kaljenja, da dođe u pitanje njihova upotrebljivost.

Namotavanje opruga mora biti ravnomerno u svim zavojima sa ravnomernim odstojanjem.

Spoljne linije plašta navoja opruge moraju biti približno prave i upravne na osnovice.

Osnovice opruga u neopterećenom stanju moraju biti paralelne među sobom i upravne na osu opruge u granicama tolerancije u tač. 3.

5 Izrada opruga

5.1 Za izradu opruga u pogledu termičke obrade, karakteristika elastičnosti i specifičnog ugiba, načina i obima ispitivanja, merodavni su uslovi ovog standarda i JUS P.F3.910, a u pogledu oblika i mera i tolerancija, smeru namotavanja, uslovi standarda JUS P.F3.220, kao i eventualni narudžbeni uslovi i crteži.

5.2 Krajevi listova opruga pre namotavanja treba da budu obrađeni prema podacima standarda JUS P.F3.220, odnosno po posebnim crtežima.

- 5.3 Namotavanje opruga mora se vršiti na toplo. Posle namotavanja moraju biti opruge izložene laganom hlađenju na mirnom vazduhu ili u prostoru sa kontrolisanim hlađenjem, a zatim podvrgnute termičkoj obradi, koja se sastoji od kaljenja u vodi i popuštanja, shodno JUS P.F3.910.
- 5.4 Zagrevanje listova čelika i samih opruga mora se vršiti tako, da se izbegne slabo pregrevanje, osetnije stvaranje ogorina i znatnije površinsko razugljeničenje, ali mora trajati koliko je potrebno, da se materijal ravnomerno progreje u celoj svojoj masi.
- 5.5 Temperature peći pre kaljenja i popuštanja moraju biti kontrolisane baždarenim registrujućim pirometrima. Trake registrujućeg pirometra moraju se staviti na raspolaganje prijemnom organu.
- 5.6 Osnovice opruga moraju biti tako doterivane, bilo pre ili posle termičke obrade, da se ostvari ravna naležna površina a vertikalna na osu opruge. Pri tome od brušenja nastali greben mora biti odstranjen, a krajeve završnih navoja treba blago zaobliti, kako bi se izbegle ozlede ruku pri rukovanju oprugama.
- 5.7 Svaka dovršena opruga mora biti podvrgnuta kratkotrajnom ispitivanju elastičnosti od strane proizvođača, bilo do punog sabijanja, ili do propisanog probnog opterećenja i to sa uspehom.
- 5.8 Za ostvarenje uspešne proizvodnje preporučuje se sledeće:
Stvarne temperature grejanja treba odrediti pre kaljenja i popuštanja u zavisnosti od hemijskog sastava i debljine materijala.
Za kaljenje se određuje temperatura prema gornjoj tački preobražaja čelika, koju ne sme preći više nego za 100 °C, što kod našeg čelika leži između 850 i 950 °C, to sa tolerancijom od najviše 10 °C.
Temperatura vode za kaljenje treba da je između 20 i 40 °C, pri čemu zapreminu i napajanje kupatila treba odrediti tako, da temperatura vode oko opruge bude stvarno u naznačenim granicama.
Posle popuštanja, opruge se hlade lagano na mirnom vazduhu.
- 5.9 Ako je u pitanju izrada novog tipa pužaste opruge, naručilac može konstruisanje poveriti proizvođaču uz dostavu potrebnih zahtevanih karakteristika. Merodavne su postignute karakteristike od najmanje 10 ispitanih probnih opruga,

6 Ispitivanje i prijem

6.1 Opšte odredbe

Ispitivanje i kvalitativan prijem opruga vrši u fabrici izrade prijemni organ naručioca. Isti ima pravo da proverava svaku fazu rada u proizvodnji. U tom cilju ima slobodan pristup u svako doba radnog vremena u sve fabričke prostorije u kojima se izrađuju i ispituju opruge. Ako proizvođač kvalitetom svojih proizvoda pruža garancije koje korisnik može smatrati zadovoljavajućim, može se odustati od proveravanja pojedinih faza ili i celog procesa izrade. Nezavisno od toga, gotove opruge se obavezno ispituju. O ispitivanju i prijemu opruga sastavlja se zapisnik, čiji jedan primerak dobija naručilac.

Kvantitativan prijem opruga vrši se na mestu isporuke. Samo opruge sa jasnim žigom prijemnog organa smeju biti isporučene.

Isporučilac je dužan da prijemnom organu besplatno stavi na raspolaganje sve mašine i naprave, kao i radnu snagu i materijal potreban za ispitivanje. Ako isporučilac ne raspolaže potrebnim mašinama i napravama, ispitivanje će se izvršiti na teret isporučioaca na drugom mestu, koje odredi korisnik uz pristanak isporučioaca.

6.2 Priprema za prijem

Opruge se podnose na prijem grupisane po skupinama. Skupina mora sadržati opruge istoga tipa i dimenzija. Prijemni organ uzima nasumce iz svake prijavljene skupine uzorke opruga i žigoše ih. Rezultati ispitivanja pojedinih uzoraka odnose se samo na pripadajuću skupinu.

6.3 Vrsta i obim ispitivanja

Broj opruga u jednoj skupini			10 do 50	51 do 150	151 do 300	301 do 500	501 do 800	801 do 1300	1301 do 2000	2001 do 3000
Ispitivanje obavezno	oblik i mere	a)	5	8	12	17	23	30	38	47
	kratkotrajno ispitivanje elastičnosti	b)	5	8	12	17	23	30	38	47
Samo ako je ugovorom propisano	specifičan ugib	c)	3	4	5	7	9	11	14	17
	dugotrajno ispitivanje elastičnosti	d)	3	4	6	9	12	15	19	24
	ispitivanje na zamor	e)	3	4	5	7	9	11	14	17

Ispitivanja pod a) i b) vrše se na istim uzorcima. Ispitivanja pod c), d) i e) vrše se na uzorcima na kojima su već izvršena kratkotrajna ispitivanja elastičnosti.

6.4 Postupak ispitivanja

6.41 Ispitivanje oblika i mera vrši se očnim pogledom i podesnim merilima i šablonima. Podaci se moraju u svemu poklapati sa uslovima nadležnih standarda ili crteža.

6.42 Kratkotrajno ispitivanje elastičnosti

Opruga se stavi na ravnu, krutu metalnu podlogu, i dvaput uzastopno sabije:

— bilo potpuno, tj. do njene najmanje visine,

— bilo probnim opterećenjem, ako je ono propisano crtežom ili standardom oblika i mera.

Ova sabijanja vrše se postupno i drže se 2—3 minuta. Posle svakog sabijanja, opruga se rastereti i meri se njena visina. Pri ovom ispitivanju na opruzi se ne sme pojaviti nikakva pukotina, niti sme da se pojavi razlika između visina prvog i drugog merenja. Trajna visina opruge posle ovog ispitivanja mora da ostane u granicama tolerancija naznačenih u crtežu.

6.43 Ispitivanje specifičnog ugiba

Opruga se stavi na ravnu i krutu metalnu podlogu i jednom sabije probnim opterećenjem za utvrđivanje specifičnog ugiba navedenog u crtežu. Opterećenje se postiže postupno rastući i održava se 2 do 3 minuta. Pod navedenim opterećenjem meri se visina opruge.

Specifični ugib opruge mora se nalaziti u granicama na crtežu dozvoljenih tolerancija.

6.44 Dugotrajno ispitivanje elastičnosti

Opruga se stavi na ravnu i krutu metalnu podlogu i uzastopno dvaput sabije kao u tač. 6.42 i to:

— prvi put sabijena se drži u trajanju 2 do 3 minuta,

— drugi put sabijanje traje neprekidno 48 časova u uređaju koji drži sabijenu oprugu. Uređaj mora biti plombiran od strane prijemnog organa.

Posle svakog sabijanja opruga se potpuno rastereti i izmeri njena visina.

Rezultati ovog ispitivanja moraju biti kao u tač. 6.42.

6.45 Ispitivanje na zamor

Opruga se stavi na ravnu i krutu metalnu podlogu i podvrgava:

— najpre jednoj seriji sbajanja čija se amplituda, broj i ritam označavaju na crtežu ili porudžbini,

— zatim kratkotrajnom ispitivanju elastičnosti po tač. 6.42,

— na kraju ispitivanju specifičnog ugiba po tač. 6.43.

Uređaj za ispitivanje treba da omogući kontrolu, da probna opruga ne bude promenjena za vreme trajanja ispitivanja.

Rezultati moraju odgovarati tačkama 6.42 i 6.46.

6.46 Dopunska ispitivanja

Ako neke od ispitanih opruga na nekom od predviđenih ispitivanja ne zadovolje propisane uslove, uzeće se za svaku takvu oprugu po dve druge iz iste skupine i na njima ponoviti celokupno ispitivanje. Ako prilikom ovog dopunskog ispitivanja makar samo jedna proba ne pokaže propisani rezultat, odbaciće se cela pripadajuća skupina.

7 Označavanje

Svaka opruga mora biti snabdevena sledećim oznakama utisnutim na toplo pre kaljenja, na kraju namotaja spolja:

a) oznaka proizvođača,

b) zadnje dve brojke godine isporuke,

c) znak sopstvenosti korisnika.

8 Pakovanje i isporuka

Vagonske količine opruga isporučuju se nepakovane, samo složene po tipovima u zatvorenim vagonima. Manje količine isporučuju se spakovane u drvene sanduke.

9 Garancija

Isporučilac je dužan da garantuje za ispravnost opruga do kraja prve iduće godine koja sledi iza godine isporuke. Ako se radi o oprugama koje se ugrađuju u novo vozilo, datum isporuke vozila smatra se datumom isporuke opruga, pod uslovom da se opruge koriste u roku koji ne prelazi dve godine.

Garancija se odnosi na sve nedostatke koji se mogu staviti na teret materijala i izrade opruga, a koji nisu otkriveni prilikom prijema.

Opruge koje za vreme garantnog roka postanu neupotrebljive u normalnoj eksploataciji usled lošeg materijala, izrade ili neodgovarajućih dimenzija, stavljaju se na raspolaganje isporučiocu, koji je dužan da ih besplatno zameni ispravnim oprugama, ili da nakadi njihovu vrednost po sporazumu sa poručiocem.

Veza sa drugim standardima

JUS P.F3.910 — Čelici za opruge. Tehnički propisi za izradu i isporuku

JUS P.F3.220 — Opruge za šinska vozila. Pužaste opruge. Oblik i mere

JUS C.B3.031 — Čelične šipke sa rebrom za lisnate opruge šinskih vozila, vruće valjane. Oblik i mere

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
ZA OPRUGE ŽELEZNIČKIH VOZILA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. maj 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

- Predlog br. 8135** Opruge za železnička vozila. Lisnate opruge.
Tehnički uslovi za izradu i isporuku **JUS P.F3.010**
- Predlog br. 8136** Opruge za železnička vozila. Zavojne opruge poboljšane posle uobličjenja. Tehnički uslovi za izradu i isporuku. **JUS P.F3.110**
- Predlog br. 8137** Okrugle, kvadratne i trapezne čelične šipke za zavojne opruge železničkih vozila. Toplo valjane. Oblik i mere **JUS P.F3.120**
- Predlog br. 8138** Čelik za opruge železničkih vozila. Tehnički propisi za izradu i isporuku **JUS P.F3.910**

Gornji predlozi standarda umnoženi su i dostavljeni na adresu izvesnog broja zainteresovanih preduzeća radi stavljanja obrazloženih pismenih primedbi.

Interesenti koji ove predloge nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, poštanski fah 933), sa zahtevom da im se predlozi naknadno dostave.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI POMOĆNIH MATERIJALA ZA IZRADU OBUĆE

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. maj 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda:

- Predlog br. 8139** Veštačka koža »konit« **JUS G.B1.600**

Nacrt predloga je izradio »Konus« — Slovenske Konjice. Predlog je posebno umnožen i dostavljen zainteresovanim preduzećima i ustanovama na mišljenje i stavljanje primedaba.

Interesenti koji nisu dobili naveden predlog mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se tekst predloga naknadno dostavi.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI AMBALAŽE OD PLASTIČNIH MASA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. maj 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda:

- Predlog br. 8140** Ambalaža od plastične mase. Nosiljke za staklene boce »evro-boce« za pivo od 0,5 l **JUS G.E4.211**

Predlog standarda je izrađen prema DIN 55417E. Predlog je posebno umnožen i dostavljen zainteresovanim preduzećima i ustanovama na mišljenje i stavljanje primedaba.

Interesenti koji nisu dobili gore naveden predlog standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se tekst predloga naknadno dostavi.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI BAZNE HEMIJSKE INDUSTRIJE I VEŠTAČKIH ĐUBRIVA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. maj 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

- Predlog br. 8141** Bazne hemikalije. Anhidrid ftalne kiseline .. **JUS H.B7.040**
- Predlog br. 8142** Veštačka đubriva. Mešana đubriva, granulovana **JUS H.B4.035**

Prvi predlog standarda je pripremljen na bazi nacrtu Međunarodne preporuke br. 435 — Tehničkog komiteta za hemiju ISO/TC 47, dok je drugi predlog standarda izrađen od strane proizvođača veštačkih đubriva u okviru »Agrohemije« — poslovnog udruženja proizvođača veštačkih đubriva iz Beograda.

Zainteresovana preduzeća, ustanove i institucije koje nisu dobile navedene predloge mogu ih naknadno pribaviti ako se obrate na adresu Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju (Beograd, pošt. fah. 933).

**ANOTACIJA REVIZIJE PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI KABLOVA ZA TELEKOMUNIKACIJE**

Krajnji rok za podnošenje primedbi: 1. maj 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog revizije standarda JUS N.C4.240.

Predlog br. 8143 Razvodni instalacioni kabl sa izolacijom i omo-
tačem od PVC — mase, TR 40 **JUS N.C4.240**

Predlog je izrađen u okviru pododбора TO 20 — Kablovi za telekomunikacije. Predlog je izrađen od strane stručnjaka Industrije kablova »Moša Pijade« i Zajednice jugoslovenskih PTT, a redigovan je u ovome Zavodu.

Predlog je umnožen i dostavljen zainteresovanim preduzećima i organizacijama radi stavljanja eventualnih primedbi.

Interesenti koji ovaj predlog nisu primili, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju da im se predlog naknadno dostavi.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI MAŠINA I UREĐAJA ZA PRIPREMU VLAKANA, PREDENJE,
TKANJE I DORADU**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. juni 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 8144 Mašine i uređaji za pripremu vlakana, predenje,
tkanje i doradu. Cilindrične perforirane cevke
za bojenje pređe u obliku cilindra. Oblik i mere **JUS M.M1.150**

Predlog br. 8145 Cevke za bojenje pređe. Polovina ugla konusa
4°20'. Oblik i mere **JUS M.M1.151**

Predlog br. 8146 Listovi sa jednim ili dva reda ničanica. Defi-
nicije **JUS M.M1.367**

Predlog br. 8147 Listovi za tkačke razboje. Mere listova u za-
visnosti od razmaka lista **JUS M.M1.368**

Predlog br. 8148 Nosač ničanica. Mere nosača u zavisnosti od
otvora za prolaz nosača na krajevima ničanica **JUS M.M1.369**

Predlog br. 8149 Brda u kalaju. Oblik i mere **JUS M.M1.370**

Predlog br. 8150 Čunkovi za automatsku promenu potke. Oblik
i mere **JUS M.M1.371**

Predlog br. 8151 Karte i kolčići za tkačke razboje sa listovnim
uređajem (za nitne mašine). Oblik i mere.... **JUS M.M1.372**

Predlog br. 8152 Papirne karte za tkačke razboje sa listovnim ure-
đajem (za nitne mašine). Oblik i mere **JUS M.M1.373**

Predlozi standarda izrađeni su u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju prema dokumentaciji ISO/TC 72, i u saradnji sa nadležnom stručnom komisijom.

Zainteresovane radne organizacije, koje nisu primile predloge standarda, mogu se obratiti neposredno Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, tel. 26-427, da im se naknadno dostave pojedini ili svi predlozi, za stavljanje primedaba ili mišljenja za eventualnu dopunu ili izmenu.

I Z M E N A

U jugoslovenskom standardu JUS M.B1.124 — Vijci sa niskom cilindričnom glavom sa šestostranom rupom, fine klase izrade — objavljenom u Službenom listu SFRJ br. 9/68. izvršena je sledeća izmena:

U tabeli 1, za vijke sledećih nazivnih prečnika d , menjaju se navedene vrednosti za prečnike glave D :

za $d=5$ vrednost $D=9$ u $D=8,5$

za $d=14$ vrednost $D=22$ u $D=21$

za $d=36$ vrednost $D=52$ u $D=53$

Mole se korisnici ovog standarda, u kome nije uneta ova izmena, da gore navedene vrednosti preprave.

Iz Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Pregled važnijih dokumenata koje je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Ova dokumentacija predstavlja pojedine faze rada, čiji je krajnji cilj donošenje međunarodnih preporuka sa područja standardizacije.

Preporučuje se zainteresovanima da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, ili putem izrade kopija, a po posebnom pismenom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

ISO/TC 4 — Kotrljajni ležaji

Predlog preporuke ISO:

- br. 414 — »Kotrljajni ležaji. Precizni ležaji za instrumente« (rok za primedbe 1. II 1969).

ISO/TC 8 — Brodogradnja

Predlozi preporuka ISO:

- br. 1704 — »Brodogradnja. Sidreni lanci (revizija preporuka ISO/R 39, ISO/R 40, ISO/R 170 i ISO/R 347)« (rok za primedbe 1.II 1969),

- br. 1685 — »Opšta oka za privez« (rok za primedbe 1.II 1969).

ISO/TC 27 — Čvrsta mineralna goriva

Preporuka ISO:

- br. 728 — »Granulometrijska analiza koks«.

ISO/TC 29 — Sitan alat

Predlozi preporuka ISO:

- br. 1684 — »Matrice (kamenovi) za izvlačenje žice, šipki i cevi. Označavanje. Obeležavanje. Dimenzije (proširivanje preporuke ISO/R 524—66)« (rok za primedbe 1. II 1969),

- br. 1703 — »Ključevi i odvijači. Nomenklatura« (rok za primedbe 1. II 1969),

- br. 1705 — »Ključevi i odvijači. Krajevi alata sa šestougaoikom za mehanički pogon« (rok za primedbe 20.I 1969),

- br. 1706 — »Ključevi i odvijači. Spojne četvrtke za ručno i mehaničko okretanje« (rok za primedbe 1. II 1969),

- br. 1711 — »Tehnički uslovi za ključeve i odvijače i nasadne umetke za ručno okretanje« (rok za primedbe 1. II 1969).

ISO/TC 34 — Poljoprivredni prehrambeni proizvodi

Preporuke ISO:

- br. 711 — »Žitarice i njihovi proizvodi. Određivanje sadržaja vlage (Osnovna standardna metoda)«,

- br. 712 — »Žitarice i njihovi proizvodi. Određivanje sadržaja vlage (Brza metoda)«,

- br. 734 — »Uljane pogače od semena uljanih biljaka. Određivanje sadržaja ulja«,

- br. 735 — »Uljane pogače od semena, uljanih biljaka. Određivanje pepela nerastvornog u hlorovodoničnoj kiselini«,

- br. 736 — »Uljane pogače od semena uljanih biljaka. Određivanje ekstrahovanog dela u dietil- etru«,

- br. 749 — »Uljane pogače od semena uljanih biljaka. Određivanje ukupnog pepela«,

- br. 751 — »Proizvodi voća i povrća. Određivanje materija nerastvornih u vodi«,

- br. 762 — »Proizvodi voća i povrća. Određivanje nečistoća mineralnog porekla«,

- br. 771 — »Uljane pogače od semena uljanih biljaka. Određivanje sadržaja vode i isparljivih materija«.

ISO/TC 37 — Terminologija (principi i usklađivanje)

Predlog preporuke ISO:

- br. 1659 — »Uobličjenje višejezičnih sistematskih rečnika« (rok za primedbe 20. I 1969).

ISO/TC 38 — Tekstil

Predlog preporuke ISO:

- br. 1531 — »Postavljanje (vešanje) ribarskih mreža. Osnovni nazivi« (rok za primedbe 1. II 1969).

ISO/TC 41 — Remenice i remenje (uključivši klinasto remenje)

Preporuka ISO:

- br. 703 — »Podesnost konvejsorskih traka za prilagođavanje koritastom obliku (Karakteristike i metode ispitivanja)«.

ISO/TC 43 — Akustika

Predlozi preporuka ISO:

- br. 1680 — »Zbirka propisa o merenju vazdušne buke koja potiče od obrtnih električnih mašina« (rok za primedbe 20. I 1969),

- br. 1683 — »Standardne referentne veličine za akustične nivoe« (rok za primedbe 20. I 1969),

- br. 1712 — »Dodatak preporuci ISO/R — 389 — Standardna nulta tačka za baždarenje audimetra za čisti ton. Dopunski podatak u vezi sa napravom za spregu 9A« (rok za primedbe 1. II 1969).
- ISO/TC 46 — Dokumentacija**
Preporuka ISO:
br. 689 — »Mikrokopije. Ispitivanje čitljivosti. Opis i primena ISO mikro šablona čitljivosti za proveravanje aparata za čitanje«.
- ISO/TC 48 — Laboratorijsko stakleno posuđe i aparati**
Preporuka ISO:
br. 720 — »Određivanje hidrolitične otpornosti stakla u obliku griza na 121 °C«.
- ISO/TC 54 — Etarska ulja**
Preporuka ISO:
br. 709 — »Određivanje estarskog indeksa i sadržaja estara u etarskim uljima«.
- ISO/TC 61 — Plastične mase**
Predlog preporuke ISO:
br. 1667 — »Plastične mase. Određivanje zateznih svojstava folija« (rok za primedbe 1. II 1969).
- ISO/TC 79 — Laki metali i njihove legure**
Preporuke ISO:
br. 791 — »Hemijska analiza magnezijuma i njegovih legura. Graviometrijsko određivanje aluminijuma u magnezijumovim legurama (Sadržaj aluminijuma od 1,5 do 12%)«,
br. 792 — »Hemijska analiza magnezijuma i njihovih legura. Fotometrijsko određivanje sadržaja gvožđa (Metoda pomoću ortofenantrolina za sadržaje gvožđa od 0,002 do 0,5%)«,
br. 794 — »Hemijska analiza magnezijuma i njegovih legura. Fotometrijsko određivanje bakra (Metoda pomoću oksaldihidrida za sadržaje bakra od 0,002 do 0,4 %)«,
br. 795 — »Hemijska analiza aluminijuma i njegovih legura. Fotometrijsko određivanje bakra (Metoda pomoću aksaldihidrida za sadržaje bakra od 0,002 do 0,8%)«.
- ISO/TC 85 — Nuklearna energija**
Predlozi preporuka ISO:
br. 1677 — »Nuklearna energija. Zatvoreni izvori« (rok za primedbe 20. I 1969),
br. 1678 — »Zatvoreni izvori gama zračenja za radiografiju« (rok za primedbe 20. I 1969),
br. 1709 — Principi o kritičnoj sigurnosti u rukovanju i korišćenju fisionog materijala« (rok za primedbe 20. I 1969).
- ISO/TC 86 — Rashladni uređaji**
Predlog preporuke ISO:
br. 1662 — »Propisi sigurnosti za instalacije hlađenja« (rok za primedbe 20. I 1969).
- ISO/TC 89 — Ploče od drveta ili drugih lignoceluloznih vlaknastih materija**
Preporuke ISO:
br. 766 — »Ploče vlaknatice. Određivanje dimenzija epruveta«,
- br. 767 — »Ploče vlaknatice. Određivanje vlažnosti«,
- br. 768 — »Ploče vlaknatice. Određivanje savojne čvrstoće«,
- br. 769 — »Ploče vlaknatice. Određivanje upijanja vode i debljinskog bubrenja posle potapanja u vodu«.
- ISO/TC 92 — Ispitivanje protivpožarne otpornosti građevinskog materijala i konstrukcija**
Predlog preporuke ISO:
br. 1716 — »Ispitivanje u kalorimetrijskoj bombi« (rok za primedbe 1. II 1969. god.).
- ISO/TC 94 — Lična zaštita sredstva. Zaštitna odeća i obuća**
Predlog preporuke ISO:
br. 1713 — »Veze za obezbeđenje dece u automobilima« (rok za primedbe 1. II 1969).
- ISO/CT 97 — Računske mašine i obrada informacija**
Predlog preporuke ISO:
br. 1679 — »Prikazivanje ISO kodeksa sa 7 elemenata na bušenim, kartama sa 12 redova« (rok za primedbe 1. II 1969).
- ISO/TC 101 — Transporteri i elevatori**
Predlozi preporuka ISO:
br. 1535 — »Transporteri sa trakom u obliku korita (osim prenosnih) za proizvode u rasipnom stanju. Trake« (rok za primedbe 15. I 1969),
br. 1536 — »Transporteri sa trakom u obliku korita (osim prenosnih) za proizvode u rasipnom stanju. Bubnjevi« (rok za primedbe 15. I 1969),
br. 1537 — »Transporteri sa trakom u obliku korita (osim prenosnih) za proizvode u rasipnom stanju. Potporni valjci (rok za primedbe 1. II 1969).
- ISO/TC 114 — Časovničarstvo**
Predlog preporuke ISO:
br. 1414 — »Časovničarstvo. Funkcionalni kameni ležaji (rubini)« (rok za primedbe 15. I 1969. g).
- IEC/TC 12 — Radio-komunikacije**
Zapisnik sa sastanka održanog u Baden-Badenu, 18.5. 1968. god.
Zapisnik sa sastanka održanog u Baden-Badenu od 13. do 15.5. 1968. god.
- IEC/TC 22 — Usmerači**
Izveštaj sa sastanka održanog u Parizu 18 i 30. marta 1968. godine.
- IEC/TC 29 — Elektroakustika**
— Predlog preporuke nazivnih impedansa zvučnika (revizija IEC publikacije 124).
— Predlog preporuke uređaja za elektroakustičke sisteme: Deo treći, aneks 2: Vreme regulisanja posle preopterećenja.
— Predlog iste preporuke: Deo jedan, aneks 1: Uređaj za veštačku reverberaciju i druge specijalne naprave za elektroakustičke sisteme.
— Predlog uređaja za elektroakustičke sisteme — deo drugi. Definicije opštih izraza (IEC publikacija 268—2).
Sve četiri preporuke upućene su na 6-mesečno glasanje do 15.4. 1969.
Predlog preporuke nazivnih impedansa zvučnika (revizija IEC publikacije 124). Na glasanju do 1. IV 1969. god.
Zapisnik sa sastanka potkomiteta 29D u Vedbeku od 29. IV do 4.V 1968. god.

- IEC/TC 31 — Aparati za rad u atmosferi buktavih gasova
IEC publikacija 79—6, I izdanje, 1968. godine. Deo 6: Aparati zaronjeni u ulje. Cena: 9 šv. fr.
- IEC/TC 46 — Kablovi, žice i talasovodi za telekomunikacione uređaje
Zapisnik sa sastanka potkomiteta 46A, održanog u Londonu od 3. do 6.9.1968. god.
- IEC/TC 47 — Poluprovodničke naprave
Predlog preporuke graničnih vrednosti i glavnih karakteristika. Integrisano digitalno strujno kolo. Na glasanju do 30.IV 1969. god.
- IEC/TC 50 — Klimatska i mehanička ispitivanja elektronskih uređaja i njihovih sastavnih delova
IEC publikacija 68—2—17, II izdanje, 1968. god. Cena: 36 šv. fr. Deo drugi — Ispitivanje Q — Zaptivenost.

Predlog preporuke uputstva za korišćenje ponovljenih skraćenih ispitivanja u korozivnoj atmosferi. Na glasanju do 15. IV 1969. god.

- IEC/TC 52 — Štampana kola
IEC publikacija 249—1, I izdanje, 1968. god. Osnovni materijal sa metalnom oblogom za štampana kola.
Deo prvi: Metode ispitivanja. Cena 35 šv. fr.
- IEC/TC 59 — Radna sposobnost električnih naprava za domaćinstvo
Predlog metoda za merenje sposobnosti za rad štednjaka i električnih peći za domaćinstvo. Na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 30. april 1969. godine.

(The following table contains mirrored text from the reverse side of the page, which is bleed-through from the other side of the document. It is not part of the original content.)

IEC/TC 31	Aparati za rad u atmosferi buktavih gasova	IEC publikacija 79—6, I izdanje, 1968. godine. Deo 6: Aparati zaronjeni u ulje. Cena: 9 šv. fr.
IEC/TC 46	Kablovi, žice i talasovodi za telekomunikacione uređaje	Zapisnik sa sastanka potkomiteta 46A, održanog u Londonu od 3. do 6.9.1968. god.
IEC/TC 47	Poluprovodničke naprave	Predlog preporuke graničnih vrednosti i glavnih karakteristika. Integrisano digitalno strujno kolo. Na glasanju do 30.IV 1969. god.
IEC/TC 50	Klimatska i mehanička ispitivanja elektronskih uređaja i njihovih sastavnih delova	IEC publikacija 68—2—17, II izdanje, 1968. god. Cena: 36 šv. fr. Deo drugi — Ispitivanje Q — Zaptivenost.
IEC/TC 52	Štampana kola	IEC publikacija 249—1, I izdanje, 1968. god. Osnovni materijal sa metalnom oblogom za štampana kola. Deo prvi: Metode ispitivanja. Cena 35 šv. fr.
IEC/TC 59	Radna sposobnost električnih naprava za domaćinstvo	Predlog metoda za merenje sposobnosti za rad štednjaka i električnih peći za domaćinstvo. Na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 30. april 1969. godine.

OBJAVLJENI JUGOSLOVENSKI STANDARDI

»Službeni list SFRJ« br. 21/68. od 21.V 1968.

	1 prim. din.
JUS F.Z1.050 — Tkani proizvodi za sanitarne svrhe. 1968. Gaza, hidrofilna	3,50
JUS F.Z1.052 — Tampon-traka, hidrofilna, beljena	3,50
JUS F.Z1.060 — Kaliko-zavoji, sa rezanim i utkanim rubom.....	3,50
JUS F.Z1.061 — Mul-zavoji, sa rezanim i utkanim rubom	3,50

Navedeni jugoslovenski standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. I 1969. god.

JUS B.E4.189 — Laboratorijsko posuđe od stakla. 1968. Pipeta, trbušasta sa potpunim ispustom	3,50
JUS B.E4.190 — „ Pipeta, trbušasta, graduisana, sa potpunim ispustom 1968. i sigurnosnom kuglicom	3,50
JUS B.E4.191 — „ Pipeta, trbušasta, graduisana, skraćena, sa potpunim 1968. ispustom	3,50
JUS B.E4.192 — „ Pipeta, trbušasta, graduisana, sa delimičnim ispustom ..	3,50
JUS B.E4.193 — „ Pipeta, trbušasta, graduisana, sa delimičnim izlivom, ka- 1968. pilarnim ispustom	3,50

Navedeni jugoslovenski standardi se primenjuju od 1. I 1969. god.

»Službeni list SFRJ« br. 22/68. od 5. VI 1968.

JUS D.A1.080 — Ispitivanje ploča vlaknatica. Uzimanje uzoraka	3,50
JUS D.C5.022 — Ploče vlaknatice (lesonit-ploče). Tehnički uslovi za izradu i isporuku	4,50
JUS H.C1.002 — Boje, lakovi, njima slični proizvodi i njihove sirovine. Ulja. Terminologija i definicije	3,50

Navedeni jugoslovenski standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. I 1969. god.

JUS E.C9.091 — Original jagnjeća suva sirišta	2,50
JUS E.C9.092 — Original ovčije slane kese (slepa creva)	2,50
JUS E.C9.093 — Original svinjska slana debela creva	2,50
JUS E.C9.094 — Original svinjska slana i zamrznuta zadnja creva (kulari)	2,50
JUS E.C9.095 — Original svinjski slani želuci	2,50

JUS E.C9.096 — Original teleća suva sirišta 1968.	2,50
JUS E.C9.097 — Original juneće slane kese (slepa creva) 1968.	2,50
JUS E.C9.098 — Original konjska slana tanka creva 1968.	2,50
JUS E.C9.099 — Original juneća suva sirišta 1968.	2,50
JUS H.C1.027 — Boje, lakovi, njima slični proizvodi i njihove sirovine. Anorganski pigmenti. 1968. Ultramarin, plavi	5,50
JUS H.C8.030 — „ Uzimanje uzoraka sirovina za boje i lakove 1968.	9,50
JUS H.C8.200 — „ Određivanje suvog ostatka 1968.	4,50
JUS H.C8.202 — „ Određivanje pepela 1968.	2,50

Navedeni jugoslovenski standardi se primenjuju od 1. I 1969. god.

»Službeni lis SFRJ« br. 27/68. od 3.VII 1968.

JUS M.A1.110 — Tolerancije dužinskih mera: 1968.	Objašnjenja i definicije ISO-sistema tolerancija i naleganja	8,50
JUS M.A1.111 — „ 1968.	Način određivanja tolerancija i odstupanja po ISO-sistemu za nazivne mere do 5000 mm	6,50
JUS M.A1.112 — „ 1968.	Osnovne tolerancije i odstupanja po ISO-sistemu, za nazivne mere preko 500 do 3150 mm	4,50
JUS M.A1.120 — „ 1968.	Brojčane vrednosti osnovnih tolerancija po ISO-sistemu, za nazivne mere do 500 mm	3,50
JUS M.A1.121 — „ 1968.	Brojčane vrednosti osnovnih tolerancija po ISO-sistemu, za nazivne mere preko 500 do 3150 mm	2,50
JUS M.A1.130 — „ 1968.	Brojčane vrednosti osnovnih odstupanja tolerancijskih polja po ISO-sistemu, za osovine za nazivne mere do 500 mm	6,50
JUS M.A1.131 — „ 1968.	Brojčane vrednosti osnovnih odstupanja tolerancijskih polja po ISO-sistemu, za rupe, za nazivne mere do 500 mm	6,50
JUS M.A1.132 — „ 1968.	Brojčane vrednosti osnovnih odstupanja tolerancijskih polja po ISO-sistemu, za osovine i za rupe, za nazivne mere preko 500 do 3150 mm	3,50
JUS M.A1.140 — „ 1968.	Pregled dozvoljenih tolerancijskih polja, za opštu upotrebu, za mere do 500 mm	4,50
JUS M.A1.141 — „ 1968.	Pregled preporučenih tolerancijskih polja, za nazivne mere preko 500 do 3150 mm	3,50
JUS M.A1.200 — „ 1968.	Pregled dozvoljenih naleganja za opštu upotrebu, u sistemu osnovne rupe, za mere do 500 mm	4,50
JUS M.A1.201 — „ 1968.	Pregled dozvoljenih naleganja za opštu upotrebu u sistemu osnovne osovine, za mere do 500 mm	4,50
JUS M.A1.202 — „ 1968.	Pregled dozvoljenih naleganja za preciznu mehaniku i časovničarstvo, u sistemu osnovne rupe, za mere do 18 mm	4,50
JUS M.A1.203 — „ 1968.	Pregled dozvoljenih naleganja za preciznu mehaniku i časovničarstvo, u sistemu osnovne osovine, za mere do 18 mm	4,50

Navedeni jugoslovenski standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. I 1969. god.

»Službeni list SFRJ« br. 29/68. od 17. VII 1968.

JUS P.E4.240 — Odbojnici za šinska vozila koloseka 1435 mm. 1968.	Čaurasti odbojnici hoda 11 mm sa prstenastom oprugom. Dispozicija	4,50
JUS P.E4.241 — „ 1968.	Čaurasti odbojnici hoda 110 mm sa prstenastom oprugom. Sudarne čaure. Sklop	4,50

JUS P.F4.242 — 1968.	„	Čaurasti odbojnici hoda 110 mm sa prstenastom oprugom. Sudarne čaure. Odbojničke ploče	3,50
JUS P.F4.243 — 1968.	„	Čaurasti odbojnici hoda 110 mm sa prstenastom oprugom. Sudarne čaure. Cev	3,50
JUS P.E4.244 — 1968.	„	Čaurasti odbojnici hoda 110 mm sa prstenastom oprugom. Vodična čaura. Sklop	3,50
JUS P.F4.245 — 1968.	„	Čaurasti odbojnici hoda 110 mm sa prstenastom oprugom. Vodična čaura. Prirubnica	3,50
JUS P.F4.246 — 1968.	„	Čaurasti odbojnici hoda 110 mm sa prstenastom oprugom. Vodične čaure. Cev	3,50
JUS P.F4.247 — 1968.	„	Čaurasti odbojnici hoda 110 mm sa prstenastom oprugom. Klizač	3,50
JUS P.F4.248 — 1968.	„	Čaurasti odbojnici hoda 110 mm sa prstenastom oprugom. Podložna ploča	3,50
JUS P.F7.910 — 1968.		Osovinska ležišta za železnička vozila. Oklopi, poklopci i labirintski prstenovi od čeličnog liva. Tehnički uslovi za izradu i isporuku.....	6,50
JUS P.F7.911 — 1968.	„	Oklopi, poklopci i labirintski prstenovi, izrađeni kovanjem. Tehnički uslovi za izradu i isporuku.....	5,50

Navedeni jugoslovenski standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. I 1969. god.

»Službeni list SFRJ« br. 36/68. od 4. IX 1968.

JUS N.A5.700 — 1968.		Osnovna ispitivanja uticaja okoline na elektronske uređaje i njihove sastavne delove. Opšti deo	7,50
-------------------------	--	---	------

Navedeni jugoslovenski standard obavezan je i stupa na snagu 1. I 1969. god.

JUS H.B8.075 — 1968.		Ispitivanje tehničkog kalijumhidroksida. Priprema uzoraka za ispitivanje	2,50
JUS H.B8.076 — 1968.	„	Priprema rastvora za ispitivanje	2,50
JUS H.B8.077 — 1968.	„	Određivanje alkalnosti (kao KOH)	3,50
JUS H.B8.078 — 1968.	„	Određivanje sadržaja kalijumkarbonata	5,50
JUS H.B8.079 — 1968.	„	Određivanje sadržaja hlorida	3,50
JUS H.B8.080 — 1968.	„	Određivanje sadržaja sulfata	3,50
JUS H.B8.081 — 1968.	„	Određivanje sadržaja gvožđa	5,50
JUS H.B8.082 — 1968.	„	Određivanje sadržaja silicijuma. Gravimetrijska metoda na bazi nerastvorljivosti	3,50
JUS H.B8.083 — 1968.	„	Određivanje sadržaja silicijuma. Gravimetrijska metoda taloženjem kompleksa hinolinsilikomolibdena	3,50
JUS H.B8.084 — 1968.	„	Određivanje sadržaja kalcijuma	4,50
JUS H.B8.085 — 1968.	„	Određivanje sadržaja materija nerastvorljivih u vodi	3,50

Navedeni jugoslovenski standardi se primenjuju od 1. VIII 1969. god.

Izdavač: **Jugoslovenski zavod za standardizaciju** — Cara Uroša 54 — Beograd, telefon broj 26-461
Odgovorni urednik: Slavoljub Vitorović, dipl. inž.
Cena pojedinom primerku n. din. 10.—. Godišnja pretplata n. din. 80. — Pretplatu slati neposredno na adresu prodavnice Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, ul. Kneza Miloša br. 16, pošt. fah br. 933 ili na žiro račun br. 608-636-175-10.

Štampa: Beogradski grafički zavod — Beograd

41

428/1969

700017171,1

COBISS 0